

glossa d'Hesiqui de ben poc valor, i en un gr. dialectal *χοτλς* o *χοτλς* 'cap' o 'nuca', mot rar i només dori (del qual la glossa d'Hesiqui pot ser mera grafia divergent).

Per això hi posà fundats escrúpols M-Lübke a la nova ed. del *REW*; i llavors Brüch (*ZRPb.* xxxviii, 698) tornà a la càrrega partint aquest cop del grec *χοπτω*, però si bé aquest és un mot ben conegut, significa, com tothom sap 'jo tallo', i només ocasionalment arriba a prendre el sentit de 'jo topo'; malgrat de la mala fama de Brüch, que rarament encertà res en sa vida, el grecòman Wartburg ha patrocinat després aqueixa etimologia, i no sols això sinó que l'ha imposada a l'ed. pòstuma del Bloch, canviant-li sense escrúpol tot l'article: com que admetre un helenisme per a un verb francès, i estrany a la llengua d'oc, hauria fet massa l'efecte de tornar a les aberracions hel·lèniques d'Étienne, Ménage, etc., Wartburg reclusa, i per tant imposa al difunt Bloch l'afirmació que el fr. *cosser* és un manlleu de l'italià i aquest vindria d'un *COPTIARE fet pel llatí vulgar sobre el gr. *χοπτω*!

Deixem-ho córrer ja, i no ens cansem més a refutar especulacions tan desencaminades.⁴ En rigor encara era menys inversemblant admetre, amb Mussafia i Diez, un derivat de ICTUS 'cop': CO-ICT-IARE > it. *cozzare*, CO-ICT-ARE > *cotar*. Però ¿què s'hauria fet de la -I-?; i no sols això és molt «construït» sinó que ICTUS és un mot arcaic sense vida romànica. Rebutgem també l'etimologia *CUCUTIUM 'clatell' de Montoliu (*BDC* III, 51), per les raons que ja li oposà Moll (*l. c.*) i per moltes altres.

No hi ha, en canvi, cap objecció seriosa contra l'origen expressiu, que ja vaig indicar breument en el *DCEC*, s. v. *cueto*, n. 1, i em plau de veure que AngPrati hi coincideix en dir que *cozzare* és «di origine imitativa, comme *tuzzare*»; en el meu diccionari, p. 973b14-32, vaig aplegar una sèrie de formes dialectals castellanes, gallego-portugueses i d'altres, substantives però pertanyents a aquesta mateixa arrel expressiva.

Cotar 'fer mal (el beure)' (*DAG.*), sembla mer ús figurat de *cotar* 'colpir, xocar'.

DERIV.: *Cotassar*; *cotassada* (Verdaguer; *DAG.*). Potser també ve d'ací el tort., maestr. i arag. *acotolar* (*DACEsp.*), maestr. *acotolar* «rematar, acorar, acabar», que GaGirona localitza també a Tort. i «dalt de Tortosa» (*REbr.*?); «un abraç, ma dolça amiga, / si Déu vol que l'últim siga, / hauré abans jo *acotolat* l'enemic teu», *Seidia*, 202 (que defineix «rematar» en el gloss.); d'altra banda «se sol usar en coses de menjar: *m'hai acotolat dos cavallons de figues*»; tanmateix a Tortosa defineixen *acotolat* com «acostadet» (*BDC* III, 82). A l'Alcora vaig sentir amb un significat així una variant sufixal: «en va *akotilá* un» (1961). Res a veure amb *cotar* no té el cast. antiq. *cutir* «herir, quatio, quasso», per al qual veg. *DCEC*, s. v. *cundir*, nota 9. *Cotada*. *Cotador*. *Acotar* 'en-vestir'.

CPt.: Probablement ho és *coti* < *cota-hi*, joc de nois a Olot que *DAG.* descriu com un «joc de gepps»⁶⁰

en què uns fan picar una pilota sobre l'esquena dels altres: com si diguéssim 'xoca amb l'esquena!'

¹ G. Wissler, *RFgn.* xxvii, 795, si bé en l'acc. tr. «fixer, appuyer, étayer, caler» i en la reflexiva «s'arrêter» ja no és gens evident que no es tracti d'un mer homònim. — ² Deu tenir raó en això (per més que no ho he estudiat, com sigui que és un punt secundari per al nostre *cotar*): no és que Ronsard no pugui haver usat mots d'origen italià, però creure que el refinat i francesíssim cantor de Cassandre vagi anar a prendre un italianisme desusat per anomenar el que fan les cabres és molt fort. — ³ No és gaire probable que se li pugui igualar un mot només usat per J. Ruyra: «alguna morena d'aquelles que, un cop tretes de l'aigua, *cosssen* llur propis pescadors» 'atacar, envestir', *Pinya de Rosa* I, 39, i *AlcM* en cita un altre ex. de la mateixa obra; però donat l'isolament del mot en la nostra llengua, pot ser simplement encreuament de *cotar* amb *tossar*.

⁴ Que altrament no han convençut ningú: MLWagner, *ZRPb.* LXIII, 530, ho dóna certament com a descartat; i «en désespoir de cause» suggereix que *cotar* sigui extret de *acotar* 'ajupir' i aquest representi ACCUBITARE 'recolzar'; però ací és la semàntica la que s'hi oposa, car per més que la bèstia per *tossar* inclini el front, l'inclinació és incomparablement menys marcada que la d'«ajupir-se» i l'actitud de l'animal que *cota* és tot el contrari de la del que s'humilia o acota; d'altra banda ni en oc. ni en cat. no és admissible la síncope de b'r abans de la sonorització, ni la desaparició d'una -b- implosiva sense deixar rastre.

Cotar, V. *cota* II i *acotar* *Cotardia*, V. *cota* I ³⁵ *Cotassar*, V. *cotar* *Cotai*, V. *cota* II *Coteblau*, V. *cota* I *Coteig*, *cotejable*, *cotejador*, *cotejar*, V. *cota* II *Cotell*, V. *cotell* *Cotelles*, V. *côt* *Cotelló*, *coter*, V. *cota* I *Cotera* 'fitora' sembla alteració de *potera* (veg. *botera*, BOT) per contaminació o encreuament ⁴⁰ amb *contier*, *cotar*, *costell*, *cotell* *Coterrani*, V. *terra* *Cotes*, V. *côt* *Cotet*, *coteta*, V. *cota* I *Cotet-cotet*, V. *acotar* *Coti*, V. *cotar* *Coti* 'certa tela' [Lab. 1839], del fr. *coutil*, veg. *DCEC* (CUTI) *Cotidi*, *cotidià*, V. *cota* II *Còtil*, V. *còdol* *Còtila*, V. *coltilèdon* ⁴⁵

COTILEDON, pres del gr. *κοτυληδών*, -όνος, 'cavitat d'un recipient', 'cavitat on s'encaixa l'os del costat o amaluc, derivat de *κοτύλη* 'tassa, mesura', 'cavitat de l'os del costat'. □ 1.ª doc.: Lab. 1839.

No l'accentua i per tant entén *cotiledón*; després es va dir *cotiledó*, -óns (així ho diem quan jo estudiava), i potser hauria valgut més no canviar-ho, com sigui que l'accentuació grega es prestava a totes dues ⁵⁰ coses, però ja està fet, i així figura ja en els *Elements de Ci. Fi. i Nat.* de Fontserè (1932-5), p. 155.

DERIV.: *Cotiledoni*; *cotiledònia*. *Dicotilèdon*; *dicotilèdoni*. *Còtila* [c. 1500 en l'acc. grega, Cauliac], del citat gr. *κοτύλη*; *cotiloides*.